

ಆಳಕ್ಕೆ ಹೊಕ್ಕು ಹೀಗೆ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ತಮ್ಮ ಕಾವ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಭದ್ರಬುನಾದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು.

ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಜನಪದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಇಂಥ ಕವಿತೆಗಳೆಲ್ಲ ಹೊಸಸಗಿಗಳು, ಗಿಡಮರ ಬಳ್ಳಿಗಳ ಸಹಜ ಸೌಂದರ್ಯವಿದೆ. ಹೂಗಳ ಕಂಪು ಇದೆ. ಪ್ರಕೃತಿ ಶಕ್ತಿಗಳ ರುದ್ರಮೋಹಕತೆ ಇದೆ. ಕವನಕವನದಲ್ಲೂ ನಿಂತ ನೆಲದ ನಲಿತ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಮಣ್ಣಿನ ವಾಸನೆ ತಟ್ಟುತ್ತದೆ, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಅನೇಕ ಕವನಗಳು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿವೆ. ಇಂದೂ ಮುಂದೂ ಅವು ಸರ್ವೋತ್ತಮವೆನಿಸಿ ಉಳಿಯುತ್ತವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅವು ಆಗಲೇ ಕನ್ನಡ ಜನಜೀವನದ ಅಂಶವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿವೆ. 'ಕುಣಿಯೋಣು ಬಾರ', 'ಮೂವತ್ತು ಮೂರು ಕೋಟಿ', 'ರಾಗರತಿ', 'ಹಳ್ಳದ ದಂಡಾಗ', 'ಚಿಗರಿಗಂಗಳ ಚೆಲುವೆ', 'ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ', 'ಅನ್ನಾತಾರ', 'ಪಾತರಿಗತ್ತಿ ಪಕ್ಕ', 'ನೀ ಹೀಗಂ ನೋಡಬ್ಯಾಡ ನನ್ನ', 'ಮಾಯಾಕಿನ್ನರಿ', 'ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಾಂವೆ' ಮುಂತಾದ ಕವನಗಳನ್ನು ಮೀರಿಸಬಲ್ಲವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಯಾವ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಕಾಣಲಾರವು. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಈ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪುರಾತನ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಮರಳಿ ಹುಟ್ಟು ಪಡೆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಆದರೆ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ಸೃಷ್ಟಿಕಾರ್ಯ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸರಿಮಿತವಲ್ಲ. ಜಾನಪದರೀತಿ ಅವರ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಒಂದು ಮುಖ ಮಾತ್ರ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಡೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಜೊತೆಯಾಗಿಯೇ ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ 'ಗರಿ' ಸಂಕಲನದ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನೆಯುವುದು ಪ್ರಕೃತ. "ಇಲ್ಲಿ ತುಂಗಭದ್ರೆಯ ಉತ್ತರಾಪಥದ 'ದೇಶಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಹಾಗೆಯೇ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಕುರುಹಿದೆ. ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಯ್ದಾಡುವುದರಿಂದಲೇ ಹಾದಿ ತಾನೆ ಹುಟ್ಟುವುದು. ಪಂಡಿತ, ಪಾಮರ, ಬಡವ, ಬಲ್ಲಿದ, ನಾಗರಿಕ ನಾಡಾಡಿ ಎಂಬ ಭೇದಗಳನ್ನಲ್ಲಗಳೆದು ಕನ್ನಡ ಜೀವಾಳವು

ಕನ್ನಡಿಗರಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು, ಧಾರವಾಡ, ಮಂಗಳೂರು ಎಂಬ ಭೇದವಡಗಿ, ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಣ್ಣು, ಗಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಬೇಕು. ಸಹೃದಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರಮವೆನಿಸಿದರೂ ಅದು ವ್ಯರ್ಥಶ್ರಮವಲ್ಲ. ಅವರು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡಲಾರವು ಎನ್ನುವವರೆಗೂ ಆ ಕನ್ನಡವೂ ಇಲ್ಲ, ಈ ಕನ್ನಡವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾರರು". ಇಲ್ಲಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಕನ್ನಡದ ಆಧುನಿಕ ಕಾವ್ಯ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ ರೀತಿಯನ್ನು, ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಹಾದಿಯನ್ನು ಸೂತ್ರರೂಪವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬರಡುಗನ್ನಡ ರಸಮಯವಾದ ಹೊಸಗನ್ನಡವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಆಡುಮಾತಿನ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕಳೆಯಬೇಕು. ಆ ಕೋಶಾವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೆ ತಿರುಳು ಗನ್ನಡದ ಚಿಟ್ಟೆ ಹುಟ್ಟಲೇ ಆಗದು. ಎಂದರೆ, ಧಾರವಾಡದ ಈ ಆಡುಮಾತೇ ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಗಂತವೆಂದಾಗಲೀ, ಗುರಿ ಎಂದಾಗಲೀ ಅಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಪದ ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕನ್ನಡದ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಭಾಗಗಳ ಆಡುವ ಮಾತೂ ಈ ಹೊಸಭಾಷೆಯ ಮೂಲವನ್ನು ಆಗದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಈ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ. ಹೊಸಗನ್ನಡ ನುಡಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಲಾರದು, ಜನರ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಪುಟಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭಾಷೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸೊತ್ತಲ್ಲ, ಅದು ಸಮಾಜದ ಆಯುಧ, ಕವಿ ಅದನ್ನು ಸಾಣೆ ಹಿಡಿದು ಅದರ ಮೂಲಕ ನೂರಾರು ವರಸೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆ ರಸಿಕಲೋಕಕ್ಕೆ ತೊಡಕಿನದಾಯಿತು. ಸಂಪ್ರದಾಯ ಶರಣರ ವಿರೋಧಕ್ಕೆ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೊದಮೊದಲು ತುತ್ತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಹೊಸ ಪ್ರವಾಹದ ಮುಂದೆ ಮರಳದಿಟ್ಟೆ ಬಹಳಕಾಲ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ರಸಿಕರು ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅರಿತು ಈ ಹೊಸ ಕವನಗಳ ರಸವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಪರವಶರಾದರು. ಮುಕ್ತಹೃದಯರಾದ ಸಹೃದಯರೆಲ್ಲ ಇವು ಲೋಕೋತ್ತರವಾದ ಗೀತೆಗಳು ಎಂದರು. ಕೇಳಿದ ಜನ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಇದು ನಮ್ಮದೇ ಕಾವ್ಯ ಎಂದರು. ಆದರೆ ಆ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಭಾಷೆ